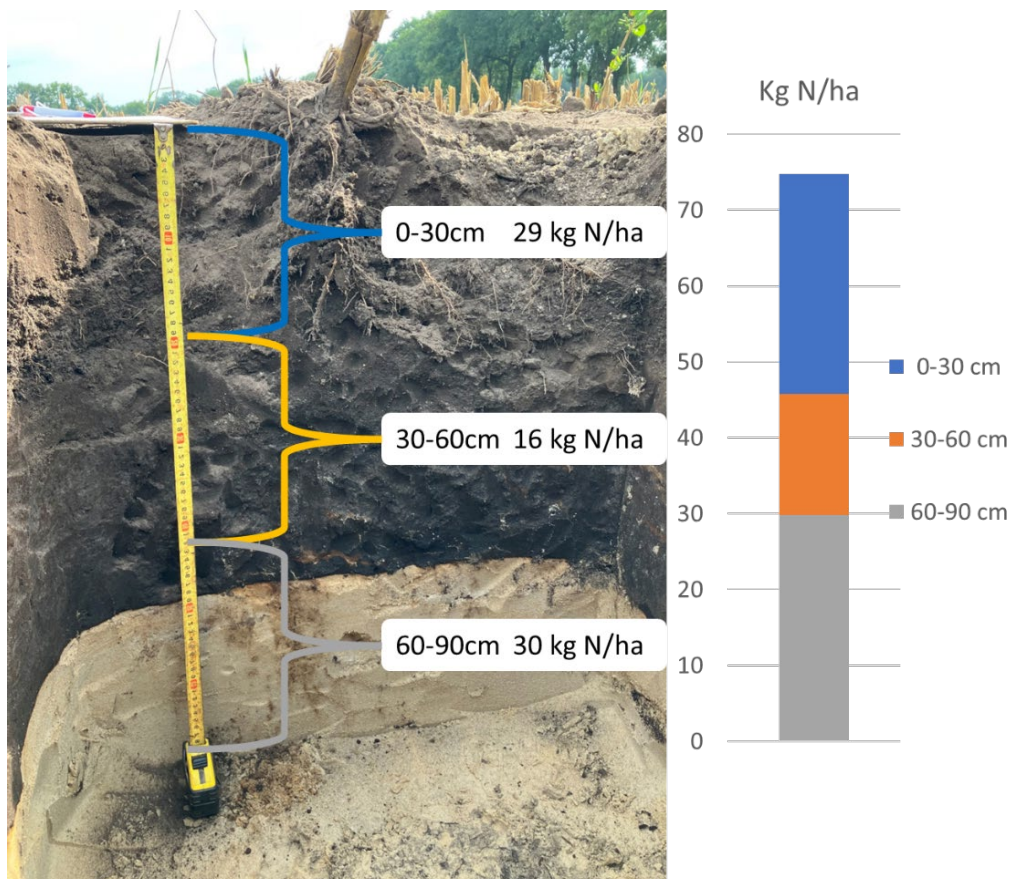

Winst te behalen met nitraatmetingen

Nitraatuitspoeling is nog steeds een probleem voor de grondwaterkwaliteit, maar zeker ook voor het sluiten van de stikstofkringloop op agrarische bedrijven. In een tijd waarin op derogatiebedrijven minder dierlijke mest mag worden gebruikt en de verloren ruimte wordt opgevuld door aangekochte stikstof in de vorm van kunstmest, is het nog belangrijker om gedoseerd om te gaan met de stikstof die voorhanden is. Nitraatmetingen geven een kijkje in de bodem en bieden handvatten om gericht te sturen op de stikstofbemesting.

Het Nutriënten Management Instituut (NMI) heeft veel ervaring opgedaan met nitraatmetingen en is gespecialiseerd in het opstellen van een stikstofbalans. “We delen de bodem op in drie lagen; 0-30, 30-60 en 60-90 centimeter beneden maaiveld”, legt Dirk Thijssen van NMI uit, in de figuur wordt dit gevisualiseerd voor een maisperceel. “Van elke bodemlaag maken we een mengmonster dat wordt geanalyseerd op ons laboratorium. Door de bodem op te delen in deze drie lagen is heel duidelijk de stikstofbeschikbaarheid in kaart te brengen en wordt de verdeling van nitraat over de bodemlagen zichtbaar gemaakt. Door de resultaten te bespreken aan de hand van de aan- en afvoer van stikstof en optredende bodemprocessen, wordt de relatie tussen het management en de meting tastbaar voor de agrariërs. En iets dat tastbaar is, kun je sturen.”

Door samen met de agrariër naar de metingen te kijken en de resultaten te duiden, krijgen we meer inzicht in de processen die spelen in de bodem. Door te rekenen aan factoren die van belang zijn voor de stikstof-balans op een perceel, bieden we de ondernemer knoppen om aan te draaien. Uiteindelijk is het belangrijkste doel niet om de nitraatuitspoeling van dat ene gemeten perceel omlaag te krijgen, maar om de ondernemer te 'trainen' in zijn bemestingsmanagement. Elke agrariër gebruikt andere mest op verschillende percelen en op wisselende datums. Zo zal de werking van de mest ook anders reageren. Voor een agrariër is het de kunst om het 'fingerspitzengefühl' te krijgen voor zijn/haar situatie, met zo min mogelijk verliezen naar het milieu en een zo hoog mogelijke opbrengst. Het beste inzicht wordt verkregen door meerdere metingen in een seizoen uit te voeren, zodat het verloop van nitraat in de bodem zichtbaar wordt. Met die informatie kan de teler zelfs zijn meststofgiften bijsturen. "Vaak krijgen aardappelen of uien in het seizoen nog een extra stikstofgift en meestal wordt dit gedaan op basis van gewasstand en ervaring. Met een nitraatmeting in de bodem weet je exact wat er nog beschikbaar is en kun je beter inschatten hoeveel of hoe weinig je nog bij kunt geven. Dat kan een directe besparing opleveren op de kunstmestkosten. Ook kun je aantonen dat je milieutechnisch goed bezig bent". Dat laatste gebeurt vooral met nitraatresiduummetingen na de oogst, wat inzicht geeft in het risico van nitraatuitspoeling in de herfst en winterperiode. Momenteel lopen al tal van projecten in Nederland waar nitraat in de bodem op percelen van agrariërs wordt gemeten. Mocht u interesse hebben in het uitvoeren van nitraatmetingen op praktijkpercelen om de bemesting te optimaliseren en/of inzicht te krijgen in het risico van nitraatuitspoeling, stuur dan een email naar nmi@nmi-agro.nl, dan bekijken we samen de mogelijkheden in uw regio.

Dirk Thijssen

dirk.thijssen@nmi-agro.nl

